

Starten als ondernemer met WIA- of Wajong-uitkering

Arbeidsongeschikt maar niet ongeschikt voor arbeid? Dan kun je misschien als zelfstandige aan de slag. Daar zitten voordelen aan, meer nog dan aan een baantje in loondienst. Maar pas op, er zitten wel wat haken en ogen aan het ondernemerschap. Tekst Daniëlle Robben

Beeld Erik Veld

Een 'gewone' baan in loondienst vinden, kan met een arbeidshandicap een hele klus zijn. Een eigen bedrijf starten of als zzp'er (zelfstandige zonder personeel) gaan werken is dan soms eenvoudiger. Dat vindt de overheid ook. Daarom bieden UWV en de Belastingdienst regelingen.

Een onderneming starten vanuit een WIA- of Wajong-uitkering begint vrij simpel. Toestemming van het UWV is niet nodig. Het volstaat dat je met een wijzigingsformulier aan UWV doorgeeft dat je als zelfstandig ondernemer gaat werken. Dit moet je doen binnen één week nadat je met je bedrijf bent gestart. Ga uit van de datum van inschrijving bij de Kamer van Koophandel, dus binnen één week na je KvK-inschrijving. Op het wijzigingsformulier vul je in hoeveel je denkt dat je bruto inkomen – je winst – gaat worden. En daarmee begint meteen ook het minder makkelijke deel: de financiële gevolgen van je ondernemerschap.

WINST EN UITKERING

Wie gedeeltelijk of volledig arbeidsongeschikt is, ontvangt in principe een WGA- of IVA-uitkering – beide zijn onderdeel van de WIA, de *Wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen*. De WGA is voor gedeeltelijk arbeidsongeschikten, de IVA voor mensen die (vrijwel) geheel arbeidsongeschikt zijn. Heeft de ziekte zich in iemands jeugd of studietijd geopenbaard, dan is er de Wajong. Let wel op, Wajongers van vóór 2010 vallen onder andere regels dan nieuwe Wajongers.

De WGA volgt in de regel op twee jaar ziektewet; de IVA kan al ingaan op het moment dat duidelijk is dat iemand door ziekte of een ongeluk zo goed als geheel arbeidsongeschikt is geworden.

Wie naast zijn WIA-uitkering toch zelf

geld weet te verdienen – veelal vanuit de WGA of de (oude) Wajong – zal die verdiensten door het UWV moeten laten verrekenen.

Ga je als zelfstandige aan de slag? Dan krijg je een uitkering in de vorm van een voorschot. Het UWV gaat daarbij uit van de verwachte winst. Na afloop van het belastingjaar kijkt UWV hoe hoog je inkomen over het voorgaande jaar was. Dan wordt bekeken of je te veel of te weinig uitkering hebt gekregen.

GEMIDDELD MAANDINKOMEN

Hoe word je winst verrekend? Op basis van je verwachte inkomen/winst, kun je met het UWV afspreken wat de hoogte van je uitkering gaat worden. Dat is een lastige. Denk je hetzelfde te verdienen als in loondienst? Dan kun je met het UWV afspreken om de hoogte van de uitkering hetzelfde te laten. Voorkom dat je naderhand veel moet terugbetalen of juist door een te optimistische schatting van te weinig uitkering moet zien rond te komen. Veel hangt ook af van het soort uitkering: een *Loongerelateerde Uitkering* (LGU), een *Loonaanvullingsuitkering* (LAU) of een *Vervolguitkering* (VVU). Het beste advies is: laat u zich goed informeren (door UWV en anderen) over de consequenties voor uw uitkering, voordat u een verwachte winst opgeeft, dus in feite al voordat u zich bij de KvK inschrijft.

Na afloop van het kalenderjaar moet je vóór 1 mei zelf aangifte doen bij de Belastingdienst. UWV krijgt die gegevens en berekent je gemiddelde winst per maand. Dat is coulanter dan de verrekening met salaris in loondienst. Dat zit zo: als je in loondienst een maand minder dan 50 procent verdient van wat het UWV vindt dat je kán verdienen, dan krijg je een WIA-vervolguitkering. Die is met 50

procent van het minimumloon vaak veel lager dan je WIA-LAU. Verdien je de maand daarna juist veel meer, dan betaal je het teveel terug. Een gemiddeld inkomen is dus financieel voordeliger. Belangrijk om te onthouden: je kunt je voorschot tussentijds laten aanpassen.

STARTERSAFTREK VOOR ONDERNEMERS

Voor startende ondernemers heeft de Belastingdienst voordelige regelingen zoals de *startersaftrek*. Dat is een bedrag dat van je winst wordt afgehaald en waarover je geen belasting hoeft te betalen. Daarnaast heb je recht op de MKB-winstvrijstelling (voor midden- en kleinbedrijf) van 14 procent. Je betaalt dus over een kleiner deel van je winst/inkomen belasting en houdt netto meer over. Je kunt maximaal drie jaar gebruikmaken van deze regeling. Voor ondernemers zonder arbeidsongeschiktheidsuitkering is de voorwaarde dat je minstens 1.225 uur per jaar in je eigen bedrijf werkt. Daarbij gelden alle uren: ook reistijd, uren die je aan administratie kwijt bent enzovoort. Mensen met een arbeidsongeschiktheidsuitkering hoeven slechts 800 uur per jaar aan hun onderneming te besteden om recht te hebben op de aftrek. Het maakt niet uit of je een heel jaar als ondernemer werkt, of dat je halverwege het jaar bent gestart. Belangrijk is het verschil tussen belastbare winst en brutowinst. Op de UWV-websites worden deze begrippen verward genoeg door elkaar heen gebruikt. De brutowinst is je winst per jaar. Hier moet nog belasting van af. De belastbare winst is de winst die overblijft als de ondernemersaftrek en de MKB-winstvrijstelling van 14 procent er vanaf gehaald zijn. De aftrek is het eerste jaar maximaal €12.000,-. Als je winst in het eerste jaar niet hoger is dan €12.000,- kan dat betekenen dat je helemaal geen belasting hoeft te betalen. Je belastbare winst is dan nul. De MKB-winstvrijstelling wordt pas toegepast nadat de ondernemersaftrek van je winst is gehaald. Je inkomen is in dit voorbeeld wel gewoon €12.000,-. Het UWV verrekent altijd het

bruto-inkomen met de bruto-uitkering. Het UWV neemt de belastbare winst als uitgangspunt en telt de ondernemersaftrek daar weer bij op. Het inkomen voor het UWV is in dit voorbeeld dus ook €12.000,-. Belangrijk is dat het aantal uren dat je doorgeeft aan de Belastingdienst hetzelfde is als het aantal uren dat je doorgeeft aan het UWV.

STARTERSKREDIET

Banken zijn niet scheutig met leningen. Daarom kun je bij het UWV een starterskrediet aanvragen van maximaal €36.155,- en een voorbereidingskrediet van maximaal €2.938,-. Als je door verslechtering van je gezondheid moet stoppen met je bedrijf, dan scheldt UWV de schuld van het starterskrediet kwijt.

MUG tracht regels zo helder mogelijk uit te leggen maar kan door de complexiteit van de regels niet altijd instaan voor de juistheid van informatie. Aan MUG-artikelen kunnen daarom geen rechten worden ontleend. Dat geldt ook voor de genoemde bedragen en rekenvoorbeelden.

EXTRA VOORZIENINGEN EN VERZEKERINGEN

Ook kun je gebruikmaken van voorzieningen voor bijvoorbeeld vervoer en aanpassingen op de werkplek, en eventueel een vergoeding voor extra begeleiding. Denk aan het inhuren van iemand die je kan helpen met taken die je door je beperking niet goed zelf kunt doen.

Let op! Ga je veel meer werken en/of verdienen dan voorheen in loondienst, dan kan het zijn dat het UWV je arbeidsongeschiktheidspercentage gaat veranderen. Verdien je drie jaar lang gemiddeld minstens 65 procent van het *maatmanloon* (dat is het salaris dat je zou kunnen verdienen als je arbeidsongeschikt bent), dan stopt je uitkering. Maar word je binnen vijf jaar weer arbeidsongeschikt met dezelfde oorzaak, dan kan je uitkering worden hervat. Ook een meevaller: met een arbeidsongeschiktheidsuitkering ben je al verzekerd tegen arbeidsongeschiktheid. Dat scheelt honderden euro's per maand aan verzekeringspremie.

MEER INFO

Op de site van de belastingdienst kun je voor je begint de 'Ondernemerscheck' doen. Dat is handig, want het kan zijn dat de belastingdienst je NIET als ondernemer ziet terwijl het UWV dat WEL doet.

Heb je naast de WIA ook een ww- of aanvullende bijstandsuitkering, dan heb je ook te maken met de regels van deze uitkeringen. Daarover in de volgende MUG meer.

Meer informatie is te vinden op twee websites van het UWV. Ga naar www.perspectief.uwv.nl. Klik op WIA of Wajong, daarna op 'werken' en vervolgens op 'voor jezelf beginnen'. Of kijk op www.uwv.nl